

สรุปผลการอบรม
หลักสูตรการฝึกอบรมนักทรัพยากรบุคคลมืออาชีพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
ระหว่างวันที่ ๒๖ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
ณ สำนักงาน ก.พ.

.....

หลักสูตรการฝึกอบรมนักทรัพยากรบุคคลมืออาชีพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มุ่งเน้นการให้ความรู้เพื่อให้สามารถพัฒนาทักษะและ สมรรถนะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ผู้เข้าอบรมสามารถเข้าใจแนวโน้มและทิศทางของการบริหารทรัพยากรมนุษย์และการวางแผนกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคล เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง โดยมีแนวคิดพื้นฐานการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้การบริหารราชการมีประสิทธิภาพ ภาครัฐต้องให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัล ๔.๐ และเร่งพัฒนาบุคลากรภาครัฐให้มีความพร้อมในด้านทักษะดิจิทัล

การพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลสำหรับข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ (Digital Government Skill Development) เกิดจากความร่วมมือระหว่างสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) กับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) มีเป้าหมายทำให้เกิดการพัฒนาบุคลากรภาครัฐทั้งในระดับบริหารและเจ้าหน้าที่ให้สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาองค์กรสู่รัฐบาลดิจิทัล และส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการให้บริการประชาชนในรูปแบบใหม่ รวมถึงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการทั้งภาครัฐและเอกชน ในการพัฒนาองค์ความรู้และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาการให้บริการประชาชน โดยกำหนดกรอบทักษะด้านดิจิทัลสำหรับบุคลากรภาครัฐ ประกอบด้วย ๕ มิติเป้าหมายการเรียนรู้ ๗ กลุ่มทักษะ ดังนี้

มิติที่ ๑ รู้เท่าทันการใช้เทคโนโลยี

๑.๑ กลุ่มทักษะด้านความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

มิติที่ ๒ เข้าใจนโยบาย กฎหมายและมาตรฐาน

๒.๑ กลุ่มทักษะด้านการควบคุม กำกับ และปฏิบัติตามกฎหมาย นโยบาย และมาตรฐานการจัดการด้านดิจิทัล

มิติที่ ๓ ใช้ดิจิทัลเพื่อการประยุกต์และพัฒนา

๓.๑ กลุ่มทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อยกระดับศักยภาพองค์กร

๓.๒ กลุ่มทักษะด้านการออกแบบกระบวนการและการให้บริการด้วยระบบดิจิทัล เพื่อการพัฒนาคุณภาพงานภาครัฐ

มิติที่ ๔ ใช้ดิจิทัลเพื่อการวางแผนบริหารจัดการและนำองค์กร

๔.๑ กลุ่มทักษะด้านการจัดการโครงการและบริหารกลยุทธ์

๔.๒ กลุ่มทักษะด้านผู้นำดิจิทัล

มิติที่ ๕ ใช้ดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์

๕.๑ กลุ่มทักษะด้านการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงด้านดิจิทัล

สำหรับเนื้อหาของหมวดวิชาจะครอบคลุมทักษะและสมรรถนะที่สำคัญของการบริหารทรัพยากรบุคคล โดยมีรายละเอียด จำนวน ๕ วิชา และแต่ละวิชาสามารถสรุปบทเรียนได้ ดังนี้

๑. ทักษะด้านดิจิทัล (Digital) ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมการบริหารทรัพยากรบุคคล

การเพิ่มสมรรถนะของบุคลากรที่สามารถสร้างความโดดเด่นในองค์กร มาจากทฤษฎี Iceberg Model ซึ่งให้ความสำคัญเรื่องของ **ความรู้ (Knowledge)** : ข้อมูลความรู้ที่บุคคลมีในสาขาต่างๆ **ทักษะ (Skills)**: ความเชี่ยวชาญ ชำนาญพิเศษในด้านต่างๆ **บทบาทที่แสดงออกต่อสังคม (Social Role)** : บทบาทที่บุคคลแสดงออกต่อผู้อื่น **ภาพลักษณ์ภายใน (Self-Image)** : ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับ เอกลักษณ์และคุณค่าของตนเอง **อุปนิสัย (Traits)** : ความเคยชิน พฤติกรรมซ้ำๆ ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง **แรงผลักดันเบื้องลึก (Motives)** : จินตนาการ แนวโน้ม วิธีคิด วิธีปฏิบัติตนอันเป็นไปโดยธรรมชาติบุคคล ทั้งนี้ บางองค์กรยังไม่ยอมรับมาตรการทางเทคโนโลยี จึงต้องสร้างความสมดุลระหว่างความแตกต่างกับมาตรฐาน ดังนั้น การเสริมสร้างทักษะความเข้าใจด้านเทคโนโลยีดิจิทัลจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ซึ่งทักษะความเข้าใจด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ๙ ด้าน (Digital Literacy) ประกอบด้วย การใช้คอมพิวเตอร์ การใช้โปรแกรมประมวลผล การใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัล การใช้อินเทอร์เน็ต การใช้โปรแกรมตารางคำนวณ การทำงานร่วมกันแบบออนไลน์ การใช้งานเพื่อความมั่นคงปลอดภัย การใช้โปรแกรมนำเสนองานและการใช้ดิจิทัลเพื่อความมั่นคงปลอดภัย

แนวทางการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐเพื่อการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม

ข้าราชการพลเรือนสามัญและผู้ปฏิบัติงานในกระทรวง กรม	ข้าราชการฝ่ายพลเรือน	ข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ
ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
		ปี ๒๕๖๔
		ปี ๒๕๖๕

และมีแนวทางการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล ดังนี้

๑. การพัฒนาที่เชื่อมโยงทิศทางและแนวทางการปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัลสู่การพัฒนาในระดับบุคคล
๒. การพัฒนาที่มุ่งเน้นการสร้างผู้นำเพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาขีดความสามารถกำลังคน ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
๓. การพัฒนาที่มุ่งเน้นการพัฒนากรอบความคิดที่สนับสนุนการสร้างระบบและการทำงานแบบดิจิทัล (Digital Mindset)
๔. การพัฒนาที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะและความสามารถเพื่อการทำงานในปัจจุบัน และการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานในอนาคต
๕. การพัฒนาที่ส่งเสริมการสร้างสมดุลของกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาเพื่อสร้างเครื่องมือและกลไกสนับสนุนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
๖. การพัฒนาที่คำนึงถึงความเชื่อมโยงและสอดคล้องประสาน (Inter System Alignment) ระหว่างการพัฒนาบุคลากร การบริหารองค์กรและการบริหารทรัพยากรบุคคล

นอกจากนี้ ยังมีเทคนิคการสร้างทักษะที่เกี่ยวกับการสร้างและพัฒนานวัตกรรม (Create and Innovate) ที่สามารถตอบสนองต่อการทำงานได้ดีมากขึ้น ทั้งในรูปของข้อความ รูปภาพ ซอฟต์แวร์ หรือบริการต่างๆ อาทิ

DEFINE การสังเคราะห์ข้อมูล การตั้งคำถามปลายเปิดที่ผลักดันให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ไม่จำกัดกรอบของการแก้ปัญหา วิเคราะห์ปัญหาและกำหนดให้ชัดเจนว่าปัญหาที่เกิดขึ้นคืออะไร เลือกและสรุปแนวทางการความเป็นไปได้

EMPATHIZE ให้ความสำคัญการทำความเข้าใจต่อกลุ่มเป้าหมายให้มากที่สุด

IDEATE การระดมความคิดใหม่ๆ ให้เกิดขึ้น โดยเน้นการนำแนวคิดและแนวทางการแก้ไข
ปัญหาด้วยวิธีใหม่ๆ ที่อาจจะได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้น

PROTOTYPE การสร้างแบบจำลองหรือต้นแบบ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถทดสอบและตอบคำถาม
หรือกระตุ้นให้เกิดความคิดต่อยอด การวิพากษ์วิจารณ์เพื่อให้เข้าใจสิ่งที่อยากรู้ และยังสร้างเร็วเท่าไรก็ได้
ลองหาข้อผิดพลาดได้เร็วเท่านั้น

TEST การทดสอบโดยนำแบบจำลองที่สร้างขึ้นมาทดสอบกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสังเกต
ประสิทธิภาพการใช้งาน และนำผลการตอบรับและข้อเสนอแนะต่างๆ ตลอดจนคำแนะนำมาใช้ในการพัฒนา
และปรับปรุง

๒. การคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมการบริหารทรัพยากรบุคคล

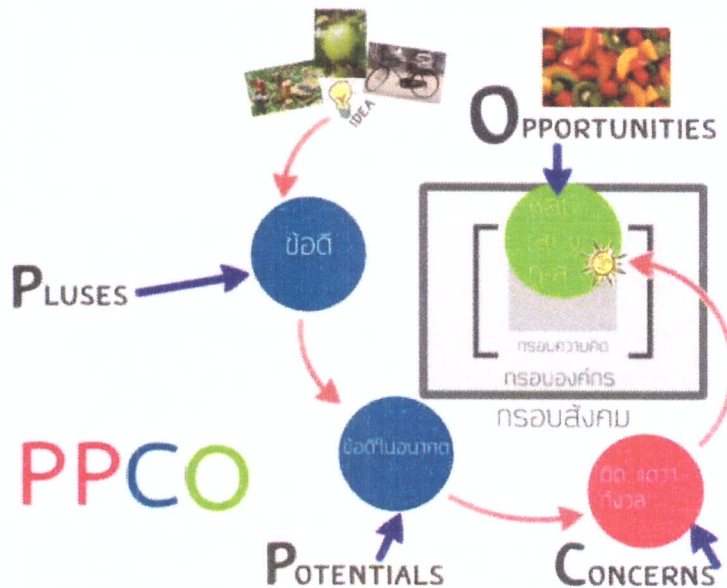
กลไกการบ่มความคิดดี ให้เป็นความคิดสร้างสรรค์ เป็นความคิดใหม่เลยกรอบความคิดเดิม
แต่ไม่ออกจากกรอบองค์กรและกรอบสังคมว่า “PPCO” มี ๔ ชั้น

ชั้นที่ ๑ ข้อดีปัจจุบัน (P- Plus)

ชั้นที่ ๒ ข้อดีในอนาคต (P- Potential)

ชั้นที่ ๓ ข้อควรกังวลเกี่ยวกับการนำความคิดนั้นไปใช้ (C-Concern)

ชั้นที่ ๔ ทำอย่างไรจึงจะหลบ เลี่ยงข้อควรกังวล ตามชั้นที่๓ (O-Opportunity)

ดังนั้น การนำเทคนิค PPCO หรือเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการดิจิทัลของหน่วยงาน ควร
ดำเนินการควบคู่ไปกับการสนับสนุนให้ผู้รับบริการใช้บริการดิจิทัล (Digital Transformation) โดยจะต้องมีการ
พัฒนาศักยภาพบุคลากรภายในให้รองรับการเปลี่ยนแปลงเพื่อไม่ให้เกิดอุปสรรค ด้วยการบูรณาการเชื่อมโยงการ
ทำงาน ข้อมูลและการให้บริการกับหน่วยงานภายนอก มีวิธีการสร้างสรรค์นวัตกรรมการบริหารทรัพยากรบุคคล
ให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

๑. สนับสนุนการใช้บริการดิจิทัลมากยิ่งขึ้น โดยกระตุ้นให้ภาคธุรกิจใช้บริการดิจิทัลของหน่วยงาน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ภาคธุรกิจ และยิ่งช่วยลดต้นทุนและภาระให้กับหน่วยงาน โดยหน่วยงานจะต้องสร้างความตระหนักและแสดงให้เห็นถึงผลประโยชน์จากการรับบริการดิจิทัล

๒. สร้างความเชื่อมโยงโดยประสานการทำงานและการให้บริการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ (Inter- organization) กับหน่วยงานเอกชนและองค์กรต่างประเทศ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาสนับสนุนและจัดรอยต่อ (Seamless)

๓. พัฒนาบริการดิจิทัล การพัฒนาบริการด้านต่างๆ ของหน่วยงานสู่รูปแบบดิจิทัล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ ลดภาระของเจ้าหน้าที่หน่วยงานและลดต้นทุนให้กับองค์กร โดยบริการดิจิทัลที่พัฒนาขึ้นจะต้องตอบสนองและสร้างประสบการณ์ที่ดี (Experience) ให้แก่ผู้รับบริการ

๔. พัฒนาบุคลากร โดยการส่งเสริมพัฒนาทักษะและสมรรถนะด้านดิจิทัลของบุคลากรของหน่วยงาน ให้เข้าใจ รับทราบและตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีและนวัตกรรมในปัจจุบัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อโครงสร้างการผลิตและการบริการในภาคอุตสาหกรรม

๕. ปรับปรุงกฎระเบียบโดยการพัฒนาและปรับปรุง กฎหมาย กฎระเบียบให้รองรับการนำเทคโนโลยีมาใช้และทันสมัยมากขึ้น โดยมีการกำหนดช่วงเวลาเปลี่ยนผ่านของกฎหมาย กฎระเบียบ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียปรับตัวได้อย่างเหมาะสม

๖. ใช้ประโยชน์จากข้อมูลและเทคโนโลยีและปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลง โดยการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและการให้บริการของหน่วยงาน ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาฐานข้อมูลของหน่วยงานให้มีคุณภาพ และสนับสนุนในด้านการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลในด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

๗. ขั้นตอนสำคัญการพัฒนาและนำกลยุทธ์ด้านทรัพยากรบุคคลไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ มีดังนี้

๗.๑ เข้าใจยุทธศาสตร์ขององค์กร ผู้กำหนดยุทธศาสตร์ควรมีความเข้าใจลักษณะสำคัญขององค์กร มีความเข้าใจยุทธศาสตร์ขององค์กรและลำดับความสำคัญของยุทธศาสตร์ต่างๆ เพื่อให้สามารถวางแผนทรัพยากรบุคคลและการเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๗.๒ กำหนดยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรบุคคล ยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรบุคคลที่มีประสิทธิภาพจะแสดงแผนที่นำทางสำหรับสร้างมูลค่าจากอัตรากำลังขององค์กร และรวมข้อแนะนำที่องค์กรควรปฏิบัติในการแข่งขัน เพื่อดึงดูด กระตุ้น พัฒนาและรักษาบุคลากรใหม่และปัจจุบันให้อยู่กับองค์กร

๗.๓ กำหนดกลไกขับเคลื่อนประสิทธิภาพหลักด้านทรัพยากรบุคคล ควรมีการพัฒนามาตรการด้านทรัพยากรบุคคลที่มีประสิทธิภาพ คู่ขนานไปกับวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ขององค์กรและมีการติดตามการดำเนินงานและส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุง

๗.๔ แบ่งกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) และกลุ่มกำลังแรงงานขององค์กร กำหนดว่ากลุ่มใดมีความสำคัญต่อการบรรลุผลขององค์กร ทำการประเมินความต้องการแต่ละกลุ่ม และกำหนดการบริหารด้านทรัพยากรบุคคล

๗.๕ กำหนดลำดับความสำคัญการลงทุนด้านทรัพยากรบุคคล วิเคราะห์ต้นทุน ประโยชน์และความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น ตั้งแต่การได้มา การพัฒนา การให้รางวัลและการเกษียณอายุ และการพัฒนา มาตรการการจัดลำดับความสำคัญที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ขององค์กร

๗.๖ ออกแบบการให้บริการด้านทรัพยากรบุคคล ตั้งแต่เริ่มต้นการรับสมัครจนถึงเกษียณอายุ และพัฒนาความสามารถที่จะตอบความท้าทายทางยุทธศาสตร์

๗.๗ สร้างกรอบการให้บริการสำหรับงานบริการด้านทรัพยากรบุคคล ควรกำหนดรูปแบบบริการด้านทรัพยากรบุคคลที่ตอบโจทย์ความต้องการขององค์กร และกำหนดบทบาท กลไกในการกำกับดูแลและทางเลือกในการบริการ และโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง

๗.๘ เสริมสร้างขีดความสามารถด้านทรัพยากรบุคคลขององค์กร การสร้างมาตรฐานกลางจะดำเนินการใช้ร่วมกัน ซึ่งอาจอยู่ในรูปของแพลตฟอร์ม

๗.๙ ปรับปรุงการดำเนินงานด้านทรัพยากรบุคคลอย่างต่อเนื่อง มีเครื่องมือกระบวนการ และโครงสร้างพื้นฐานที่ช่วยการทำงานของเจ้าหน้าที่ ควรมีการสร้างระดับการให้บริการที่เหมาะสมและมีเป้าหมายในการให้บริการ รวมทั้งดูแลต้นทุนในการเทียบเคียงกับกับค่ามาตรฐาน

๗.๑๐ สื่อสารข้อมูลของงานด้านทรัพยากรบุคคลที่เกิดขึ้น ควรสื่อสารกับผู้นำและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก ให้บุคคลดังกล่าวมีส่วนร่วมเป็นระยะๆ เพื่อให้เกิดความรู้สึกร่วมกัน ผู้กพัน และควรดำเนินการควบคู่ไปกับการตอบโจทย์ความท้าทายด้านบุคลากรขององค์กรให้ได้

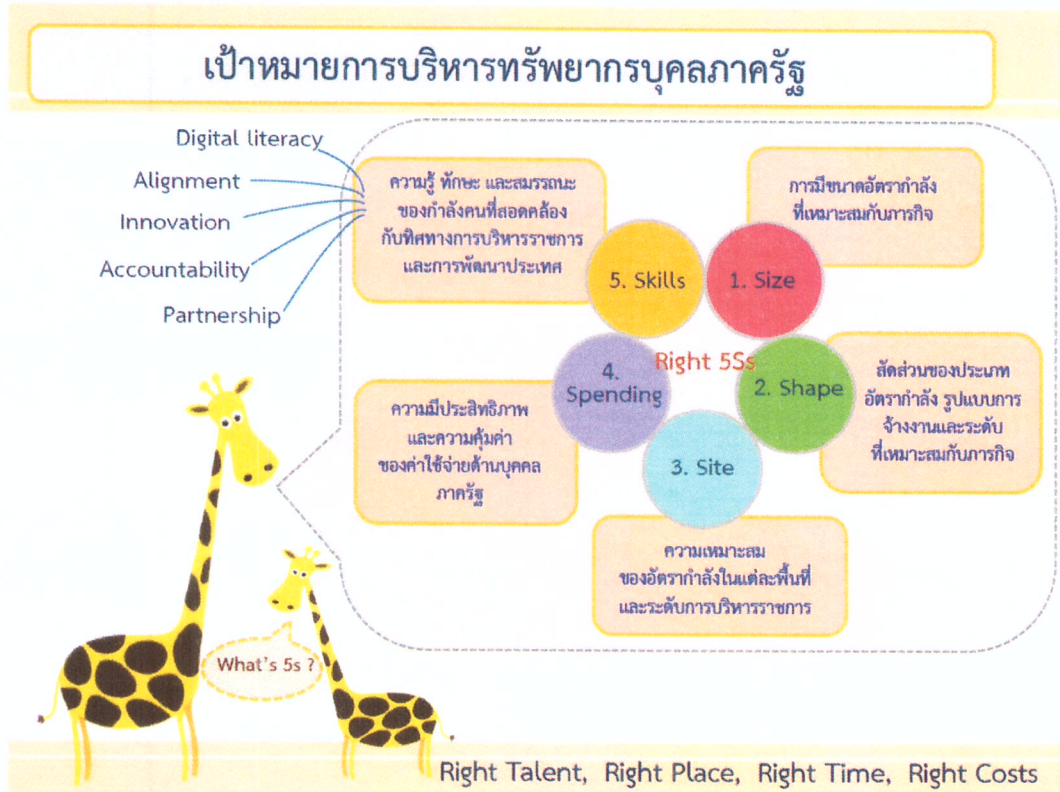
๓. การวางแผนกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคล

ทรัพยากรบุคคล คือพลังขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ สังคม องค์กรและส่วนราชการไปสู่เป้าหมายที่กำหนด หลายกลยุทธ์เลียนแบบกันได้ แต่กลยุทธ์ด้านทรัพยากรมนุษย์เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละองค์กร การวางแผนกลยุทธ์ด้านทรัพยากรบุคคล (Strategic HR Planning) จึงเป็นกระบวนการสร้างความสอดคล้องเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Alignment) ระหว่างทิศทางการบริหารงานของหน่วยงานกับกลยุทธ์ด้านทุนมนุษย์ขององค์กร โดยมีเป้าหมายเพื่อให้องค์กรมีทรัพยากรบุคคลที่เหมาะสม มีความรู้ ทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานและสอดคล้องกับเงื่อนไขเวลา ซึ่งกลยุทธ์ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล กลยุทธ์ด้านทุนมนุษย์และกลยุทธ์ขององค์กรจะต้องสอดคล้องกัน

กรอบมาตรฐานความสำเร็จด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล

การวางแผนกำลังคนเป็นกระบวนการที่ใช้ระเบียบวิธีในการวิเคราะห์สภาพกำลังคนปัจจุบัน ซึ่งส่วนราชการจำเป็นกำหนดและระบุความต้องการกำลังคนในอนาคตเพื่อความยั่งยืน วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างปัจจุบันกับอนาคต ปัจจัยใดที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงาน ส่งผลให้ “กำลังคน” (Workforce) ของหน่วยงานเปลี่ยนแปลง กำหนดแนวทางการบริหารจัดการแผนกลยุทธ์ให้ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ และนำไปปฏิบัติ ตลอดจนการติดตามประเมินผล ดังนั้น การกำหนดกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคล จึงต้องเริ่มที่เป้าหมาย ซึ่งสามารถสรุปได้ดังแผนภาพ ดังนี้

สำหรับมิติของแผนกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคลที่สำคัญ ควรประกอบด้วย

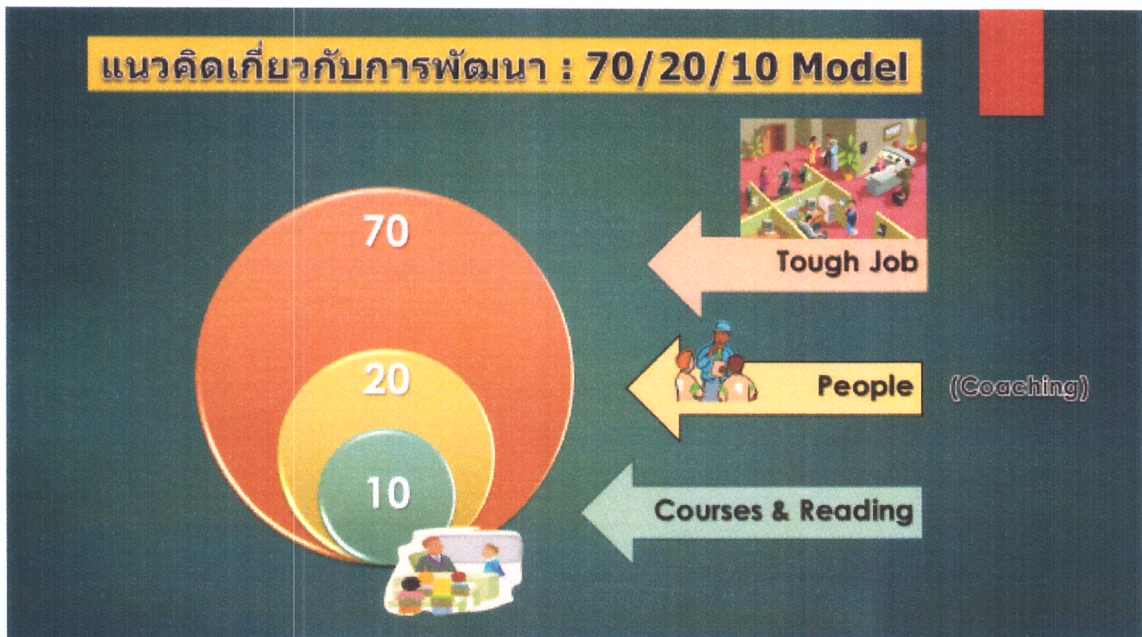
มิติเชิงปริมาณ	มิติเชิงคุณภาพ
<ul style="list-style-type: none"> • ปริมาณกำลังคนที่ต้องการ • ความต้องการอัตรากำลัง (Workforce Demand) <ul style="list-style-type: none"> -จำนวนอัตรากำลัง -จำนวนตำแหน่ง ระดับ -รูปแบบการจ้างงาน • อัตรากำลังที่มี 	<ul style="list-style-type: none"> • คุณภาพกำลังคนที่ต้องการ (Workforce Quality) อาทิ <ul style="list-style-type: none"> • ความรู้ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะที่ควรจะมีสำหรับภารกิจในปัจจุบันและภารกิจในอนาคต • ความรู้ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะที่มีอยู่จริง • ช่องว่างของความรู้ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะ • ปัญหาของคุณภาพกำลังคนอื่นๆ
<ul style="list-style-type: none"> • วิธีการบริหารจัดการ เพื่อให้ได้กำลังคนในจำนวนที่เพียงพอ 	<ul style="list-style-type: none"> • วิธีการบริหารจัดการเพื่อให้ได้ทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพเหมาะสม

นอกจากนั้น กลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคลสู่การเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัล Digital Transformation และความท้าทายของงาน HR ในการยกระดับการบริหารทรัพยากรบุคคล เพื่อตอบโจทย์ขององค์กร เป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญ โดยมีลักษณะดังนี้

Digital Transformation	ความท้าทายของงาน HR ยุคดิจิทัล
<p>๑. การมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ด้านดิจิทัลที่ชัดเจน (A clear digital vision, mission and strategy)</p> <p>๒. ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติ มีวัฒนธรรมการทำงานที่เน้นความสำคัญของการคิดแบบดิจิทัล (Thinking Digitally) และเปิดรับการเปลี่ยนแปลง (Embracing Change)</p> <p>๓. โครงสร้างหน่วยงานแบบราบ ไม่มีการบังคับบัญชา (Flat) และยืดหยุ่นปรับตัวได้ง่าย (Agile) เพื่อให้มีการส่งผ่านความคิด (Flow of Ideas) จากบนลงล่าง - จากล่างขึ้นบนได้ง่าย</p> <p>๔. กลยุทธ์การให้บริการประชาชน และการสื่อสาร สอดคล้องไปเป้าหมายการพัฒนาสู่ดิจิทัล (Digital Objective aligned with Service and Communication)</p>	<p>๑. New HR Operation Model พัฒนาและปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงาน HR Operation</p> <p>๒. Digital Leadership Immersion ต้องมีความเข้าใจและเรียนรู้เกี่ยวกับดิจิทัลอย่างลึกซึ้ง</p> <p>๓. Learning & Capability Development พัฒนาการเรียนรู้ และความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน</p> <p>๔. Digital Culture & Ways of Working สร้างวัฒนธรรมและวิถีการดำเนินงานเชิงดิจิทัล</p> <p>๕. Digital Employee Experience สร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีหรือดิจิทัลให้กับผู้ปฏิบัติงาน</p> <p>๖. New Performance Management ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารผลการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการดำเนินงานรูปแบบใหม่</p>

๔. เทคนิคการสอนงานและการให้คำปรึกษา

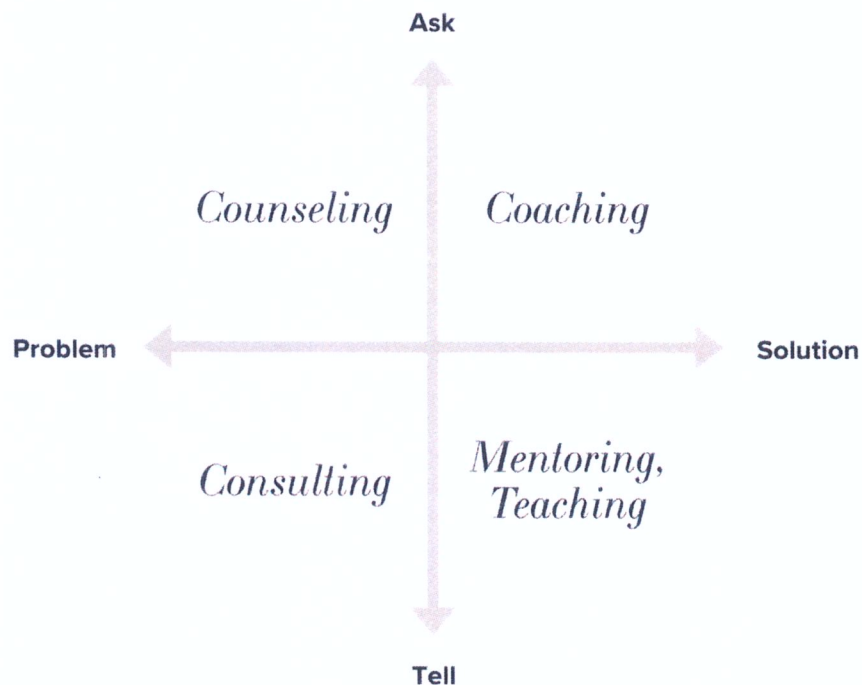
แนวคิดการพัฒนาคูคลากร : ๗๐/๒๐/๑๐ Model เป็นแนวคิดการพัฒนาคูคลากรที่ให้ความสำคัญกับการฝึกปฏิบัติ ร้อยละ ๗๐ การสอนงาน ร้อยละ ๒๐ และการอบรมและเรียนรู้ด้วยตนเอง ร้อยละ ๑๐ และการสอนงานก็ยังเป็นเรื่องที่องค์กรควรให้ความสำคัญ เพราะเป็นกระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้ ตลอดจนเทคนิควิธีการต่างๆ ในการปฏิบัติงานให้สำเร็จ ซึ่งหลักสำคัญของการสอนงาน (Coaching) ประกอบไปด้วย

- การหาและใช้ข้อมูล
- การสร้างความสมดุล ทั้งการถามและการบอก
- การให้ข้อมูลย้อนกลับและการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

โดยผลักดันให้มีความรับผิดชอบต่อเป้าหมายร่วมกัน ส่งเสริมให้เข้าใจตนเอง และความสามารถในการปฏิบัติงาน พัฒนาให้เกิดความอยากที่จะเปลี่ยนแปลงตนเอง และสร้างแรงจูงใจให้ปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่นสู่เป้าหมายและมีความรับผิดชอบ นอกจากนี้ การให้ข้อมูลย้อนกลับ มีหลักคิดอยู่ ๓ ประการ คือ ๑) ให้งั้นที่ (Timeliness) ๒) มีความชัดเจน (Specific) และ ๓) เน้นทั้งบวกและลบอย่างสมดุล (Balance)

Problem	Ask		Solution
	ถามเพื่อให้ค้นพบปัญหา Counseling	ถามเพื่อหาทางออก Coaching (A to S)	
	แนะนำเพื่อให้ค้นหาปัญหา Consulting	แนะนำเพื่อหาทางออก Mentoring , Teaching	
	Tell		

TAPS Model

นอกจากนี้ สถานการณ์ความแตกต่างระหว่างการสอนงาน (Coaching) และการให้คำปรึกษา (Consulting) จะมีความแตกต่างกัน ดังนี้

Coaching	Consulting
<ul style="list-style-type: none"> ▶ มีการกำหนดเป้าหมายและการดำเนินการไปสู่เป้าหมาย ▶ ต้องการให้ผู้ได้บังคับบัญชามีความผูกพันต่อองค์กรยิ่งขึ้น ▶ ต้องการให้ผู้ได้บังคับบัญชาเรียนรู้อย่างลึกซึ้งมากขึ้น ▶ ต้องการให้ผู้ได้บังคับบัญชาตระหนักรู้ในตนเองมากขึ้น ▶ ต้องการปรับปรุงทักษะของผู้ได้บังคับบัญชา 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ มีอันตรายหรือความเสี่ยงเกิดขึ้นในการทำงาน ▶ มีการเปลี่ยนแปลงระบบการทำงาน ▶ มีการตัดสินใจเกี่ยวกับสวัสดิการ สิทธิประโยชน์ ▶ มีการตัดสินใจเกี่ยวกับการกำจัดหรือลดความเสี่ยง ▶ มีข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงซึ่งจะมีผลต่อการทำงานของผู้ได้บังคับบัญชา

๕. HR กับการบริหารการเปลี่ยนแปลง

ทิศทางการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐ ตามรัฐธรรมนูญราชอาณาจักรไทย หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ข. ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน กำหนดดังนี้

๑. ให้มีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินและการจัดทำบริการ
๒. ให้มีการบูรณาการฐานข้อมูลของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานเข้าด้วยกัน เพื่อให้เป็นระบบข้อมูลเพื่อการบริหารราชการแผ่นดินและการบริการประชาชน
๓. ให้มีการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างและระบบการบริหารงานของรัฐและแผนกำลังคนภาครัฐให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และความท้าทายใหม่ให้เหมาะสมกับภารกิจของหน่วยงานของรัฐแต่ละหน่วยงานที่แตกต่างกัน
๔. ให้มีการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานบุคคลภาครัฐ เพื่อจูงใจให้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงเข้ามาทำงานในหน่วยงานภาครัฐ สามารถเจริญก้าวหน้าได้ตามความสามารถและผลสัมฤทธิ์ของงานของแต่ละบุคคล และมีมาตรการคุ้มครองป้องกันบุคลากรภาครัฐจากการใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมของผู้บังคับบัญชา
๕. ให้มีการปรับปรุงระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐให้มีความคล่องตัวเปิดเผยตรวจสอบได้และมีกลไกในการป้องกันการทุจริตทุกขั้นตอน

ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงภาครัฐกับการบริหารทรัพยากรบุคคลสู่ยุคดิจิทัล และลักษณะขององค์กรภาครัฐที่รองรับการเปลี่ยนแปลงในยุค ๔.๐ ต้องมีการคำนึงและวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อองค์กร : PESTEL Analysis ดังนี้

- P = Political (การเมือง) กระแส/แรงกดดันทางการเมืองและการเปลี่ยนแปลงนโยบาย
- E = Economic (เศรษฐกิจ) สภาวะเศรษฐกิจระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศ เศรษฐกิจโลก
- S = Sociological (สังคม-วัฒนธรรม) การเปลี่ยนแปลงทางด้านค่านิยม ความคิด
- T = Technological (เทคโนโลยี) การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน
- L = Legal (กฎหมาย) ผลกระทบกฎหมาย กฎ ระเบียบ กติกา ระดับท้องถิ่น ประเทศ และสากล
- E = Environmental (สิ่งแวดล้อม) ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม

และในการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อองค์กร การเปลี่ยนแปลงภาครัฐกับการบริหารทรัพยากรบุคคลสู่ยุคดิจิทัล จะต้องยึดหลักธรรมาภิบาลเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยเปิดกว้างและเชื่อมโยง (Open & Connected) มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย (Smart & Innovation) ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen-Centric) โดยมีปัจจัยแห่งความสำเร็จ ได้แก่ ความร่วมมือ นวัตกรรมและดิจิทัล และมีเป้าหมายให้ระบบราชการเป็นที่พึ่งและได้รับความเชื่อถือไว้วางใจ ทั้งนี้ คุณลักษณะและขีดความสามารถของบุคลากรภาครัฐท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในยุค ๔.๐ ประกอบด้วย การส่งเสริมการทำงานที่สอดคล้องเชื่อมโยง มีการบูรณาการและสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบร่วมกัน การส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ การปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัล และการสร้างพันธมิตรและการส่งเสริมการทำงานแบบประชารัฐ

การเปลี่ยนแปลงบริบท ทำให้ต้องเปลี่ยนกลยุทธ์และออกแบบองค์กรใหม่ ซึ่งต้องอาศัยการเปลี่ยนแปลงภาวะผู้นำ ท้ายที่สุดจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากรบุคคลและการพัฒนาองค์กร ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงภาครัฐสู่ยุคดิจิทัล HR จึงมีบทบาทสำคัญในการเสริมแรงการเปลี่ยนแปลงด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล โดยจะต้องบริหารทรัพยากรบุคคลเชิงกลยุทธ์ แพลนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ เน้นประสิทธิภาพกระบวนการบริหารงานบุคคล ให้บุคลากรมีส่วนร่วม วางยุทธศาสตร์และทิศทางขององค์กรให้ไปในแนวทางเดียวกัน พัฒนาการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง การมองอนาคตว่าเป็นความต่อเนื่องจากอดีต ถือเป็นความล้มเหลว ดังนั้น องค์กรต้องเลิกเรียนรู้วิถีจัดการอดีต แต่แสวงหาวิถีเรียนรู้และจัดการกับอนาคต องค์กรต้องแสวงหาแนวทางในการจัดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นของตนเอง (Theory in Use) เพราะแนวทางในการบริหารเปลี่ยนแปลงที่เหมือนกัน อาจนำมาซึ่งผลที่แตกต่างกัน และปัจจุบันยังไม่ทฤษฎีหรือกรอบแนวคิดแบบองค์รวม ที่จะทำให้เข้าใจการเปลี่ยนแปลงในทุกมิติ

๖. การสรุปบทเรียน มีการดำเนินการอบรม โดยแบ่งออกเป็น ๕ กลุ่ม แต่ละกลุ่มรับผิดชอบหัวข้อและเวียนไปแสดงความคิดเห็น โดยสามารถสรุปประเด็นได้ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ นำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ในหัวข้อต่างๆ ไปใช้ทำงานอย่างไร

หัวข้อ	การนำไปใช้ประโยชน์
ทักษะ Digital ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมการบริหารทรัพยากรบุคคล	๑. นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการเตรียมคนเข้าสู่ภารกิจขององค์กรในอนาคต ๒. สร้างสรรค์นวัตกรรม
การคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมการบริหารทรัพยากรบุคคล	นำเทคนิค PPCO มาใช้งานด้าน HR
HR กับการบริหารการเปลี่ยนแปลง	ศึกษาแนวทางการเปลี่ยนแปลงในอนาคตและนำมาจัดทำแผนพัฒนา HR ขององค์กร
เทคนิคการสอนงานและการให้คำปรึกษา	๑. นำเทคนิค PPCO และ Coach มาพัฒนาตนเอง ๒. นำเทคนิคการสอนงานมาปรับใช้กับคนในหน่วยงาน

ประเด็นที่ ๒ ปัญหาอุปสรรคด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลที่มีผลกระทบต่อการทำงาน

๑. การสรรหา นโยบายของผู้บริหารไม่ต่อเนื่อง มีการโอนย้ายบ่อย การเลื่อนระดับขาดความโปร่งใส มีระบบอุปถัมภ์

๒. ภาวะเปื่อยบเน่าของสำนักงาน ก.พ. ไม่ชัดเจน หลายฉบับมีความเข้าใจที่ไม่ชัดเจน ผู้แทนสำนักงาน ก.พ. ตอบข้อมูลไม่ตรงกัน เปลี่ยนผู้รับผิดชอบบ่อย การตอบหนังสือหารือซ้ำและคำตอบส่วนใหญ่ให้ส่วนราชการพิจารณาเอง

๓. บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน HR ไม่ได้ได้รับการพัฒนา
๔. ขาดงบประมาณการพัฒนาบุคลากรและการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน
๕. ขาดการสอนงาน มีช่องว่างระหว่างวัยในการปฏิบัติงาน
๖. สำนักงบประมาณและสำนักงาน ก.พ. ควรมีนโยบายที่สอดคล้องกัน อาทิ งบประมาณการพัฒนาศูนย์บุคลากร
๗. ขาดนโยบายที่ชัดเจนในการจัดทำเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ
๘. การเมืองแทรกแซงระบบราชการ

ประเด็นที่ ๓ บทบาทภารกิจของการบริหารทรัพยากรบุคคลที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคดิจิทัล มีดังนี้

๑. จัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรบุคคลที่เป็นปัจจุบันและสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้
๒. เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และสามารถพัฒนาบุคลากรให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง
๓. มีหน่วยงานกลางในการสรรหาบุคลากรครอบคลุมทั้งกระบวนการ
๕. จัดทำแผนกลยุทธ์ด้าน HR
๖. มีเทคโนโลยีรองรับการบริหารการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ และตอบสนองต่อภารกิจเฉพาะด้าน
๗. นำปัญญาประดิษฐ์มาช่วยในการทำงาน

ประเด็นที่ ๔ กลไกที่ช่วยสนับสนุน HR เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ มีดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรบุคคล และสำนักงาน ก.พ.

๒. กำลังคนคุณภาพ	๓. ระบบสารสนเทศ
๔. งบประมาณ	๕. กฎระเบียบที่ยืดหยุ่น
๖. ระบบสร้างแรงจูงใจ	๗. นโยบายองค์กร
๘. แผนกลยุทธ์ด้าน HR	๙. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์บุคลากร
๑๐. องค์ความรู้และนวัตกรรม	

ประเด็นที่ ๕ ความคาดหวัง/แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการ

ความคาดหวัง

๑. ระบบราชการมีฐานข้อมูลบุคลากรเพื่อรองรับให้ผู้บริหารสามารถนำไปใช้ในการวางกลยุทธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. มีการลดขั้นตอนส่งผลให้ประสิทธิภาพงานดีขึ้น
๓. กำหนดให้เป็นตำแหน่งที่มีเงินเพิ่มพิเศษ
๔. สำนักงาน ก.พ. ควรทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาศูนย์บุคลากรด้าน HR ในแต่ละระดับ
๕. ระบบการแต่งตั้งและการประเมินที่เป็นธรรม โปร่งใส
๖. กฎระเบียบควรยืดหยุ่น

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพ

๑. ยุบเลิก เปลี่ยนแปลง แก้ไขสิ่งที่เป็นข้อจำกัดให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง
๒. นำระบบเทคโนโลยีมาช่วยในการปฏิบัติงานให้มากขึ้น
๓. วิเคราะห์และปรับปรุงกระบวนการที่ไม่จำเป็นขององค์กร
๔. สำนักงาน ก.พ. ควรกำหนดหลักเกณฑ์ลักษณะงานเพื่อให้เป็นตำแหน่งที่มีคนเพิ่ม
๕. สำนักงาน ก.พ. ควรกำหนดหลักสูตรการพัฒนาย่างเป็นระบบ
๖. กำหนดให้มีระบบประเมิน ๓๖๐ องศา

สรุป

การส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมครั้งนี้ นอกเหนือจากความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองแล้ว ยังเกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน ดังนี้

๑. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้รับประโยชน์จากการที่บุคลากรนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการอบรมมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน อันจะส่งผลดีต่อการบริหารทรัพยากรบุคคล
๒. เพิ่มการสร้างเครือข่ายการทำงานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ทั้งข้อมูลข่าวสาร รวมถึงสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งจะมีประโยชน์ในการนำไปใช้ในการทำงานในอนาคต
๓. ผลจากการถ่ายทอดความรู้การบริหารทรัพยากรบุคคล ประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลจากวิทยากรและผู้เข้ารับการอบรม จะนำไปสู่การประยุกต์ให้เข้ากับการดำเนินงานตามบริบทองค์กร ตลอดจนแผนปฏิบัติการที่กำหนดไว้ให้เป็นรูปธรรมและได้ผลอย่างจริงจัง

*****